

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht - Centrum; J. van Herten, Sliedrecht - Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

RADAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

ADMINISTRATIE :

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan Rijn, telefoon 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

HET KINDERLIJK KOMEN TOT DE VADER

Jezus zeide tot hen: Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader, dan door Mij”.

Joh. 14 : 6.

De Zone Gods spreekt hier vanuit Zijn Ik ben. En dat staat in verband met het Goddelijke verlossingsplan, vanuit Zijn goedertierenheid om zondaren te zaligen. Want op het Goddelijk vragen: „Wie is Hij, die met Zijn hart borg worde, om tot Mij te genaken?” heeft de Zoon geantwoord tot verheerlijking van de Waarheid en de Gerechtigheid: „Ik heb lust o Mijn God! om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.” En in verband daarmee is de Zone Gods als des Vaders Knecht en Medelaar des Verbonds, gezalfd met de vreugde-olie des Geestes.

Nu is in het verdienen en toepassen van dat heil, de ontmoeting van de Goedertierenheid en de Waarheid en het kussen van de Gerechtigheid en Vrede tot verheerlijking van God. En zo is Christus niet alleen de Weg van de heilsfeiten, doch ook van de heilsorde.

Als vanzelf rijst hier de vraag: hoe komt nu een zondaar op die Weg? Want de Heere Jezus heeft gezegd: „Voorwaar voorwaar zeg Ik ulieden: Die niet ingaat door de deur in de stal der schapen, maar van elders inklimt, die is een dief en moordenaar”.

Het moet dus worden een ingaan door de enge poort van de waarachtige bekering. En dat is niet mogelijk zonder wedergeboorte. Want zonder die vernieuwing des harten heeft de mens niet de droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt.

De wedergeboorte is de wortel der zaak, de inlijving in Jezus Christus, zodat de zondaar wordt afgesneden van Adam, opdat Christus als het zaak der wedergeboorte zou kunnen wortelen in het hart.

Hier wordt de wet van Christus geschreven in het hart, Gods beeld afgedrukt in de ziel en dat is het deelachtig worden van de Goddelijke natuur.

En dat heeft plaats daar de zondaar door de zaligmakende werkingen van de Heilige Geest het wezen des geloofs bekomt dat door de liefde werkt.

En zo wordt de zondaar vanuit de Heere gesteld in de staat der genade en des geloofs. Maar daarvan heeft hij niet terstond het volle bewustzijn in zijn hart. Al was Ruth nog zo helder in de keus om met de Heere en Zijn volk te leven en werd zij door Boaz daarin opgenomen, zo was zij voor haar zelf nog een buitenstaand mens en dat blijkt uit de vraag van haar hart: „Waarom heb ik genade gevonden in Uwe ogen, dat gij mij kent, daar ik een vreemde ben.”

Deze mensen worden er veel eer door een ander bij geteld dan dat zij er zich bij mogen tellen. Maar door dat alles heen komt de keus steeds inniger tot openbaring, want zij zijn een vriend en metgezel van allen die de Heere ootmoedig vrezen. En dat leven is vanuit Christus versierd

met ootmoedigheid en zachtmoedigheid. Want het was door de toerekening van Zijn gerechtigheid dat zij in het wezen des geloofs rechtvaardig waren voor God.

Maar daarom vergeven zij zichzelf de zonde niet. Het wordt een innig wenen over de zonde naarmate zij bij de onderwijzingen van de Heilige Geest hunne verlorenheid en verdoemelijkheid in Adam leren kennen. En in dat kwaad van ons verdorven bestaan is één en al vijandschap tegen God.

Opdat wij vanuit Christus niet alleen zouden wenen over de daad der zonde, maar ook zouden komen tot het aanvaarden van de straf der zonde in het ootmoedig buigen voor de majesteit van Gods rechtvaardigheid. Want de straf der zonden is in de daad der zonde begrepen, zodat het hart uit liefde tot Gods rechtvaardigheid een welgevallen bekomt aan de straffen van zijn ongerechtigheid.

En al kent het hart Christus in Zijn dierbaarheid door te zitten aan Zijn voeten, het kennen van Hem in Zijn enige en algenoegzame offerande wordt nog gemist. En van daar de vraag vanuit het hart: „Is er nog enig middel waardoor wij deze straf ontgaan mochten en wederom tot genade komen?”

En zo doet de Heere een afgesneden zaak. Hij snijdt er alles af wat van de mens is, om vanuit Gods heilsopenbaring te leven die is in de enige en algenoegzame offerande van Jezus Christus, door het komen tot het aannemen van Hem in het binnenste des harten.

Hij is opgewekt om onze rechtvaardigmaking. En zo wordt het een kinderlijk leven vanuit de heilsfeiten van Christus. De Waarheid van Christus leeft in het hart door het getuigenis van Zijn Geest dat we kinderen Gods zijn, om vanuit Hem te leven in het kinderlijk gaan tot de Vader.

En wat wij de Vader bidden in Zijn naam zal ons gegeven worden. Laat ons in Zijn naam de Vader bidden en smeken om de wederbarende werkingen van de Heilige Geest, opdat Christus een gestalte mocht bekomen in het hart dat nog vreemd van Hem voortleeft.

Hij roept ons ernstiglijk en waarachtig tot bekering en Hij wacht nog op ons om ons genadig te zijn.

Op de vraag: „Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?”, is geen antwoord.

Of denkt ge nog van wel?

R. Kok

WAAR IS MIJN OVERJAS ?

Dat is de vraag van J. P. van Amerongen, Veenendaalseweg 21, De Klomp, Ede. Hij bezocht zaterdag 5 april j.l. de ontmoetingsdag te Sliedrecht-centrum. Hij had zijn grijze overjas, maat 48 — 50, opgehangen en wilde die na afloop van de middagsamenkomst weer aantrekken. Maar zijn jas was verdwenen. Er hing nog wel een grotere jas. Die heeft hij toen meegenomen. Vermoedelijk heeft de eigenaar van die grotere jas bij vergissing de kleinere meegenomen en de zijne laten hangen. Laat hij zich in verbinding stellen met de heer Van Amerongen. Dan kan er een ruil plaatsvinden, waarbij beiden gebaat zijn. Ik hoop dat dit bericht voldoende is om deze zaak tot een goede oplossing te brengen.

B.

VAN DE ADMINISTRATIE

Hoewel U elders in dit blad een verslag kunt lezen van de j.l. gehouden Ontmoetingsdag dato 5 april in Sliedrecht kunnen wij niet nalaten ook hier, onder „van de Administratie” enige letteren te schrijven. Toen wij 's morgens onder stromende regenbuien in Sliedrecht aankwamen, stelden wij ons de vraag: hoe zal vandaag de opkomst zijn? Nu in alles mogen wij zeggen, het is weer een onvergetelijke dag geworden, waar de eenheid die ons als vrienden en vriendinnen van „Bewaar het Pand” samen bindt weer gevoeld werd. Tot onze blijdschap waren ook veel jeugd aanwezig. Van verschillende zijden werden wij 's avonds opgebeld die allen uiting gaven, dat het gesprokene tot versterking was geweest ook in het kerkelijke leven.

De kerkeraad van Sliedrecht merkte op dat de voormiddag-vergadering bezocht was door plm. 1200 personen, terwijl 1300 aanwezigen des namiddags het ruime kerkgebouw vulden. De Heere alleen de eer, dat wij die dag naar het Woord Gods mochten luisteren, wat in stilte werd aangehoord. Onze wens en bede is, dat het eeuwigheids vrucht moge afwerpen, want dat is en blijft het voornaamste. Dat de liefde tot „Bewaar het Pand” groot is kwam ook weer tot uitdrukking in de collecte, deze bedroeg de grote som van f 11.068,78,—, waarbij wij de volgende giften nog mogen verantwoorden, via Ds. Blom f 100,— uit Strijensas, en f 100,— van N.N. en nog eens f 20,—, via Ds. v. d. Ent f 100,—, f 25,— en f 10,—, totaal aan giften f 355,—, zodat de bruto opbrengst was f 11.423,78.

Naast de Heere hartelijk dank voor deze bijzondere stoffelijke steun. Een 10-tal nieuwe abonnees konden wij tevens weer noteren, eveneens daarvoor dank.

Waar D.V. de volgende Ontmoetingsdag zal worden gehouden is nog niet bekend, wel de datum n.l. zaterdag 23 april a.s.

Tenslotte nog een vriendelijk verzoek, wie kan mij helpen aan het juiste adres van D. v. d. Groep, IJsselmeerstraat 1, Spakenburg? P.T.T. bericht bij het retourneren, straat opgeheven; en A. G. Vollmuller, G. van Blauwenborgstraat 38, Utrecht? P.T.T. zond ons blad retour met de mededeling, straatnaam bestaat niet. Hoe zit dat?

Adm. adres Kwartelstraat 74 Alphen aan den Rijn. Giro 70.43.50 t.n.v. „Bewaar het Pand”.

v. d. L.

ONTMOETINGS DAG TE SLIEDRECHT-CENTRUM op ZATERDAG 5 APRIL 1975 DE MORGENSAMENKOMST

Meestal hadden we gunstig weer als we een ontmoetingsdag hielden. Deze keer leek het een trieste dag te worden. Althans in sommige delen van het land was het de vorige avond of in de nacht gaan sneeuwen en was alles met een laag sneeuw bedekt. Als gevolg daarvan waren de wegen met een papperige massa bedekt.

Toen we om ongeveer half 10 in Sliedrecht aankwamen waren er al enige bezoekers. Sommige kwamen van verre. Langzamerhand kwamen er vele andere bezoekers. Velen maakten van de gelegenheid gebruik om vóór de aanvang van de morgensamenkomst wat te gebruiken in de vergadergelegenheid. Uit gesprekken bleek, dat het in andere delen van het land droog was. En ook in Sliedrecht brak af en toe de zon door, zodat het uiteindelijk met de weersgesteldheid nog best meeviel.

Er is altijd een zekere spanning zo tegen de tijd, dat de morgensamenkomst moet worden geopend. Zal er veel of weinig belangstelling zijn? Zal het een goede dag worden in Gods gunst? Deze en dergelijke vragen komen op. Als er bij sommigen vrees is geweest dan is deze wel beschaamd. Toen de morgensamenkomst geopend werd waren er naar schatting zo tegen de 1200 bezoekers. 's Middags waren er wel ongeveer 1300 of meer. Naar de schatting van iemand die er over kan oordelen. Aan het einde van de dag

kon de Heere worden gedankt voor het vele goede, dat Hij geschonken had.

Het was ruim half 11 toen we de kansel beklommen. We lieten zingen Ps. 106 : 2 en 4, lazen Hebreëen 11 : 23 - 30 en gingen voor in gebed. We heetten alle vrienden en vriendinnen van „Be-waar het Pand” van harte welkom. Ook de sprekers. In het bijzonder Ds. C. Pronk van Grand Rapids, die eveneens aanwezig was. Om deze dag bij te wonen had hij zijn verblijf in ons land met een week verlengd.

We hadden nog enkele mededelingen te doen. Ds. Van Leeuwen was niet aanwezig. Hij was wel hersteld van zijn ziekte, maar durfde het nog niet aan te komen uit vrees, dat het hem te veel zou vermoeien en hij daardoor niet in staat zou zijn om de volgende dag het Woord te bedienen. Ds. A. Baars van Urk, die de morgensamenkomst zou sluiten, was wegens huiselijke omstandigheden verhinderd. Ds. Pronk had zich bereid verklaard in de plaats van Ds. Baars de morgensamenkomst te sluiten. In de pauze zou er gelegenheid zijn om wat te drinken. Dan zou men zich ook kunnen opgeven als abonnee op ons blad. We brachten dank aan de kerkeraad voor de beschikbaarstelling van het kerkgebouw en verzochten aan de bezoekers dit netjes te gebruiken. Ook bedankten we de kosten en zijn medewerkers (sters) voor wat ze al gedaan hadden en nog zouden doen.

Kort vroegen we aandacht voor een paar verzen uit het voorgelezen Schriftgedeelte, nl. de verzen 24 - 26. Daarin gaat het over Mozes, die van grote betekenis voor het volk Israël geworden is. De grondslag daarvan ligt daarin, dat Gods oog op hem was. Hij had ook het voorrecht van biddende ouders. De Heere bewaarde Mozes te midden van gevaren en verleiding. Hij werkte in hem het ware geloof. Dat was beslissend in het leven van Mozes. Hij weigerde pertinent Faraös dochter zijn moeder te noemen. Hij verkoos belijst liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden. Hij achtte de versmaadheid van Christus de grootste rijkdom. Hij zag bij Gees-

op de vergelding des loons. Mozes wijst ons heen naar Christus, van wie hij een type was. Hij wijst ook heen naar ons. Ook wij hebben dat geloof nodig. Dan alleen kunnen we op een rechte wijze onze plaats innemen, ook in de kerk.

We spraken nog de begeerte uit, dat de Heere ons een goede dag in Zijn gunst mocht geven. We zongen samen Ps. 84 : 3. Ds. Slagboom nam onze plaats op de kansel in.

Deze sprak over Een uitzichtgevend pleidooi in een uitzichtloze situatie. Hij deed dit op grond van Zacharia 1 : 11 en 12, welke verzen hij voorlas. Zijn rede vindt u elders in dit blad. We kunnen daarnaar verwijzen. Hij liet tenslotte zingen Ps. 74 : 17, 18, 19 en 20. Onder het zingen werd geëcolleëerd.

Intussen maakte Ds. Slagboom plaats voor Ds. Pronk. Deze las 1 Johannes 2 : 18 - 23. Hij zegde dank voor de gelegenheid die hem gegeven werd om een woord te spreken. Hij had van de familie Tamminga van onze ontmoetingsdagen gehoord. Daarom was bij hem de begeerte opgewekt om deze dag bij te wonen. Daarom was hij een week langer hier gebleven. Hij stond er versted van, dat er zoveel mensen waren opgekomen. Dat stemde enerzijds tot blijdschap, anderzijds tot droefheid. Toen hij 22 jaar geleden met zijn ouders emigreerde was een dag als vandaag niet nodig. Dat dit nu wel nodig is wijst op een zekere verontrusting. Men komt bij elkaar om aandacht te schenken aan dingen die geen of niet voldoende aandacht krijgen.

Dr. W. Aalders wijst er in zijn boek De grote ontsparing op, dat Dr. Kuyper de kerk op een ander spoor heeft gebracht. Deze kwam na zijn bekering in aanraking met mensen die leefden bij de oude schrijvers. Hij zag het als zijn taak om hen uit het isolement te brengen op het brede terrein van het leven. Dat is gegaan ten koste van de vraag van Luther: hoe kom ik met God verzoend?

Daarbij kwam de veronderstelde wedergeboorte. De ontwikkeling is doorgegaan. De vraag van Luther is achterhaald. Wie maaakt zich nog druk met de vraag: hoe kom ik met God verzoend? Dr. H. Bavinck heeft vooral in het laatst van zijn leven wel gevoeld, dat het verkeerd ging. In de voorrede op de werken van de Erskines zegt hij, dat het hier om zaken gaat, die wij niet meer beleven. Ook anderen waarschuwd, o.a. Dr. J. C. Aalders in 1916. De waarschuwingen zijn in

de wind geslagen. De veruitwendiging is doorgedrongen tot alle kerken van de Reformatie. Ook in Canada en Amerika. In de prediking wordt niet genoeg gewaarschuwd tegen valse rust. Hier is het gebrek: er is wel goede exegese, maar niet komt naar voren hoe God een zondaar bekeert. Dan moet het verkeerd gaan.

Onze vaders hebben gewaarschuwd tegen verkeerd optimisme. Ze hebben gewezen op de noodzakelijkheid van de bekering. Dat is ook voor onze tijd van belang. Er is een zeker aktivisme. Maar komt dat voort uit de Geest of uit het vlees? Het is noodzakelijk om goed te onderscheiden.

Spreker ziet het als zijn taak om te waarschuwen. Hij raadt aan om de werken van de Schotse schrijvers te bestuderen. Wie de moeite neemt om Boston en de Erskines te bestuderen merkt dat daarin een schat van theologie opkomt, die voortkomt uit het hart. Men zegt: we moeten terug naar Calvijn. Alsof Calvijn zo gemakkelijk geloofde. Dat is niet waar.

De mensen in Canada leefden uit de oude schrijvers. Later kwam de nieuwe geest. In die tijd kwam hij in Canada. Daar voelde hij zich niet thuis. Nu hebben ze een eigen herkelijk leven. Spreker heeft met ons mee. Hij kent iets van de strijd en hoopt van harte, dat de Heere doorgaat met Zijn werk, ook in jonge mensen. Buiten Nederland buigen zich vele jonge mensen over de werken van Dr. Owen e.a. Zij zijn predikers geworden van Gods vrije genade. Spreker hoopt dat dit ook hier mag gebeuren. Wanneer Christus gepreikt wordt, wil de Heere er Zijn zegen over geven.

Hij heeft iets uit het hart gezegd.

We zingen samen Ps. 45 : 1 en 8. Ds. Pronk gaat voor in dankgebed en vraagt een zegen voor de maaltijd.

Het is pauze.

B.

EEN UITZICHTGEVEND PLEIDOOI IN EEN UITZICHTLOZE SITUATIE

We zijn samen in een tijd, waarin de omstandigheden voor de Kerk des Heeren allesbehalve rooskleurig te noemen zijn. Wie oog heeft voor de uiterlijke en innerlijke toestand van Gods Kerk zal de vraag in zijn hart voelen opkomen en op zijn lippen krijgen: wat moet er van de Kerk des Heeren terechtkomen in deze tijd?

In de wereld is er al meer de verandering van de prediking van het Woord van God. Volkeren worden zelfstandig en vaak is daarmee de bemerking van het Evangelie gegeven. De laatste weken is er de opmars van het communisme in Zuid-Oost Azië. En met schrik horen we niet alleen van de zee van ellende en verdriet, die daar gevonden wordt, maar voelen we ook de vrijheid van godsdienst bedreigd. Schone beloften tevoren gesproken, dat er vrijheid voor elke godsdienst zal zijn, bleken in het verleden niet zoveel waarde te hebben.

Erger is het als we een blik slaan naar de toestand van de kerk in ons eigen vaderland. De fundamenten wankelen van alle zijden. Men tracht al meer te roven de schatten van de oude belijdenis. En bij alle protest valt het op, dat men rustig door gaat met de afbraak van wat ons niet uit vals conservatisme maar om der waarheid wil lief is. Soms neemt men wat terug, maar uiteindelijk gaat men toch door. In het geheel gezien valt er geen wezenlijke wederkeer tot God en Zijn Woord op te merken. Zal dan niet die vraag leven in het hart van de oprechten, die de toestand van Gods Sion ter harte gaan: wat moet ervan terecht komen?

Gods Woord opent uitzicht, waar wij het niet zien. We worden geleid naar één van de nachtgezichten van Zacharia, het eerste. Daar horen we van een uitzichtgevend pleidooi in een uitzichtloze situatie. „En zij antwoordden de Engel des Heeren . . . wij hebben het ganse land doorwandeld, en zie, het ganse land zit en is stil. Toen antwoordde de Engel des Heeren . . . Heere der Heirscharen, hoe lang zult Gij U niet ontfemen . . . (Zacharia 1 : 11 en 12).

Is het geen uitzichtloze situatie, die in dit gedeelte naar voren komt? In het rapport, dat Zacharia hoort uitbrengen aan de Engel des Heeren openbaart zich de voor het oog hopeloze toestand van Juda en Jeruzalem. Misschien zegt u wel: waar gaat het hier over? Wie zijn toch de rapporteurs, die deze woorden spreken?

De profeet Zacharia krijgt de nachtgezichten om die te boodschappen aan de kerk van die dagen.

De Heere ontsluit erin de toekomst van Zijn Sion. Daar lijkt weinig van terecht te komen. Op een aparte manier wordt daarvan gesproken in het gezicht. Zacharia ziet een stoet met ruiters bij de Engel des Heeren. Tevoren zijn zij uitgezonden op paarden van allerlei kleur.

Het is niet eenvoudig hier alles te verklaren. Zo bijvoorbeeld de kleuren van de paarden. Wellicht is hier de beste verklaring nog, dat hier twee kleuren overwegen — in het oorspronkelijk komt dit nog beter uit — namelijk rood en wit. Rood is de kleur van de strijd en wit van de overwinning. Door de strijd gaat het naar de overwinning.

Belangrijker is waarom ons die ruitergroep getoond wordt. Zij moeten het land verkennen. Eigenlijk heel de aarde doorkruisen. Naar alle windstreken moeten ze gaan om er op te letten, wat er op de aarde gebeurt. We hebben te denken aan de hemelse legermacht van Engelen. Zij staan in ieder geval in dienst van God en moeten rapport uitbrengen aan de Engel des Heeren. Daar zijn zij weer terug. Het lijkt zo bij het eerste horen een goed rapport: wij hebben het land doorwandeld, en zie het ganse land zit en het is stil. Dat is toch begerenswaardig? Wat is meer te wensen dan stilte, dan rust? Inderdaad is er een begeerlijke stilte. We moeten nooit naar de onrust verlangen en naar het rumoer. Daar is een stilte, die verkwikt, doch daar is ook een stilte ten ongunste van de Kerk des Heeren.

Dit gezicht spreekt in de omstandigheden van die tijd. Het is zo'n kleine 20 jaar nadat de eerste ballingen uit Babel mochten terugkeren naar Juda en naar Jeruzalem. Alles is nog zo uitzichtloos. Klein is het getal van de teruggekeerden. Arm het vermogen. Zij hebben een aanvang gemaakt met de bouw van de tempel. Maar het gaat niet. De tegenstand is groot. Het geloof ingezonken. Zij zuchten nog onder het juk van de Perzen. En zij worden bestreden door de Samaritanen.

En nu heeft de Heere laten bekendmaken door Haggai de Profeet, dat Hij het anders zal maken. Hij zal de hemel en de aarde en de zee doen beven. Hij zal alles in beweging zetten om Zijn arm en bestreden volk te hulp te komen. Zelfs heidenen zal Hij toebrengen en Zijn huis met heerlijkheid vervullen.

En wat valt het dan tegen! De verkenner hebben er niets van gezien. Er is geen beweging te bespeuren ten gunste van Sion. Wellicht is er rumoer genoeg in de wereld van die tijd. Maar in dit opzicht is alles stil. Er is geen beweging bij de vijanden, die op verandering wijst. Er is geen beweging bij de ballingen in het uitgestrekte rijk. Geen herleying ten goede. Alles is stil. Voelt u het? Niets wijst op het ware herstel van Sion.

Heeft het niet veel te zeggen in onze tijd? Zou er een ander rapport gemaakt moeten worden? We leven in een tijd van veel roering. Alles schijnt wel in beweging te zijn. Maar het is geen beweging, die betere dingen profeteert voor het oog. Lawaai wordt er genoeg gemaakt, als het niet naar de zin van de vooruitstrevende partij gaat. En wat moest daar niet tegenover staan! Het krachtige gebed om de werking en doorwerking van de Heilige Geest. En de inkeer en wederkeer tot de Heere en Zijn Woord. Maar moeten we niet zeggen, dat het ook wat dat betreft zo stil is. Zeker de Heere werkt nog. Laten we niet in een onvruchtbare klacht het werk Gods miskennen. Maar in het algemeen gesproken kunnen we zeggen, dat er van de tekenen van wederkeer weinig gezien wordt. Soms veel verontrusting en geen verontrusting over eigen onbekeerd en onbekeerlijk hart.

Wie trekt het zich aan? Dat is nu juist het wonder. In deze uitzichtloze toestand gaan we horen van een uitzichtgevend pleidooi. Hier staat de Engel des Heeren in het middelpunt. Hij is de Middelaar Gods en der mensen, zoals we Hem meermalen ontmoeten in het Oude Testament in deze gestalte. Hij heeft het al laten zien, dat Hij Zich de toestand van Zijn Kerk aantrekt. Zelf wist Hij het wel, hoe het ervoor stond met Zijn Sion. Maar toch, Hij laat de berichten bij Zich komen om het aan Zijn erfdeel te laten zien dat Hij ervan wil weten. Wat ligt daar al niet een bemoediging in voor allen, die het niet meer weten.

Maar nu . . . nu gaat Hij verder. Hij antwoordt op het teleurstellend rapport van de ruiterschaar. Duidelijk staat dat er. Alléén, Hij doet het antwoord horen aan de Heere der heirscharen. Hij

bidt tot Hem. Hij houdt een krachtig pleidooi voor Zijn Aangezicht ter wille van dat hopeloze Sion. Zijn hart komt in beweging om het goede te zoeken voor een Kerk, waar niets van te verwachten is.

Haar zaak maakt Hij tot de Zijne. Dat is alvast zo'n groot wonder. Hoe tekent het Zijn bewogen Middelaarshart. In al haar benauwdheden wil Hij benauwd zijn. Hij koopt haar met Zijn eigen bloed. En zo wil Hij een Voorspraak zijn bij God. Om in alles, in alle omstandigheden het op grond van Zijn verdienste voor haar op te nemen. Nee, Hij gaat de schuld niet voorbij. Hij erkent dat de Heere naar recht gram geweest is. Zijn toorn is in overeenstemming met Zijn heiligheid. De Heere moest gram zijn zeventig jaar en nog is de straf verdiend. Alleen ontferming kan ver-
geven.

Maar toch Hij worstelt om de doorwerking van wat de Heere Zelf beloofd heeft. Hij heeft het gezegd, dat Hij wederkeer zal geven en genade zal bewijzen aan Zijn Sion in een weg van waarheid en goedertierenheid. Met eeuwige ontfermingen zal Hij wederkeren. Hij houdt Gods eigen Woord voor: hoe lang zult Gij U niet ontfermen over Jeruzalem en over de steden van Juda...? Ziet, daarin ligt het uitzicht voor dit bestreden volk. Op dat gebed krijgt Zacharia antwoord. De Engel, die met hem spreekt mag met een goede hoodschap tot de profeet komen, opdat hij het door zou geven. Goede woorden, troostrijke woorden mag hij spreken. Goede woorden in Christus. In Hem, in Wie de vergadering der Kerk voortgaat. God zal Zijn Israël toebrengen. Hij zal ook vandaag Zijn werk volbrengen. Het ligt vast in de voorbiddende Middelaar.

Daaruit te mogen leven geeft alleen de Kerk des Heeren gezicht op de toekomst. Wij worden geroepen in onze tijd om de wacht te betrekken bij Gods erfdeel en de belijdenis te bewaren, die ons gegeven is. Niets wordt er van die roeping afgedaan. Als we dan maar niet denken, dat wij de Kerk wel kunnen bewaren. Dat is Gods zaak. Dan maakt God klein in zichzelf. Dan leert Hij onder eigen schuld bukken en de schuld van het erfdeel des Heeren wordt niet hoogmoedig voorbijgegaan. Maar dáár wil deze voorbiddende Engel des Heeren de kracht van Zijn voorspraak doen ervaren. Dan is de toekomst van de Kerk in de handen van Hem, Die is opgestaan uit het graf en aan de rechterhand des Vaders pleit.

Zo is er uitzicht voor uitzichtlozen in zichzelf. Het kan niet anders dan door de druk en de beproevingen heen, door alles heen dat van het tegendeel schijnt te spreken. Het oog des geloofs mag er boven uit zien en ziet in de tekenen der tijden de vervulling van de Goddelijke beloften, dat Hij op weg is om Zichzelf eer te bereiden in volkomenheid en om de laatste hand te leggen aan de vergadering van Zijn Kerk. Er zijn zoveel klachten, die zichzelf op het oog hebben en meer een aanklacht van de Heere zijn. Maar gelukkig die zichzelf leert aanklagen en in deze Voorspraak het leven krijgt. Dan wordt ook in 1975 in getrouwheid van Hem alles verwacht. Die goede troostrijke woorden voor Zijn Sion heeft.
D. Slagboom.

SAMENVATTING

van hetgeen gezegd is op de „Bewaar het Panddag” te Sliedrecht, 5 april 1975, door Ds. H. C. v. d. Ent, te Katwijk aan Zee.

Geliefde vrienden van „Bewaar het Pand”.

Wij kondigden u aan te zullen spreken over „Hoofd en Lichaam”. Wij zeiden dat we beiden hebben. En dat is ook zo. Ieder mens heeft een hoofd en een lichaam. Het zijn derhalve twee belangrijke zaken. Het één kan zonder het ander niet bestaan. Stel u een hoofd voor, zonder een lichaam. Wat een vreselijke aanblik geeft dit niet? Stel u voor een lichaam zonder hoofd. Dat is niet minder erg. Het resultaat is in beide gevallen niets anders dan de dood, en dan in al zijn verschrikkelijkheid.

Nu dient het één het ander. Het hoofd kan zonder het lichaam niet bestaan. Het lichaam kan zonder het hoofd evenmin bestaan. Het hoofd dient het lichaam. Het geeft er stuur en richting aan. Het lichaam dient het hoofd. Alle ledematen voeren de wil van het lichaam uit.

Beiden, hoofd en lichaam, zijn in hun eenheid, samenstelling en samenwerking, een wonder. Daar kan nooit genoeg bij worden stilgestaan. David mocht daar iets van belevén, toen hij in Psalm 139 getuigde: „Ik loof U, omdat ik op

een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt ben; wonderlijk zijn Uwe werken, ook weet het mijn ziel zeer wel.”

Nu is het niet de bedoeling om over het natuurlijke hoofd en het natuurlijke lichaam van de mens te spreken. We willen spreken over Col. 1:18a: „Want Hij is het Hoofd des lichaams”. Daar is het natuurlijke, een beeld van het geestelijke. Een voor de apostel Paulus zeer geliefd beeld, daar het door hem op menige plaats in zijn brieven gebruikt wordt.

Zo ook hier in zijn brief aan de Colossensen. Te Colosse bevond zich een gemeente, die voor een groot gedeelte ontstaan was uit de heidenen. De levende leden waren in doorsnee maar zeer eenvoudige mensen. Het waren ook hier niet vele edelen en niet vele wijzen, die God had uitverkoren.

Onder deze eenvoudige gelovige zielen werkten dwaalleraars. Mensen, die met wereldse wijsheid zeiden de gelovigen op een hoger plan te kunnen brengen. De eenvoudigheid van het Evangelie was niet genoeg. Er moest van de mens ook nog wat bijkomen. Hij moest zich onthouden van bepaalde spijsen en zich houden aan bepaalde dagen.

Het ging allemaal over dingen, die de Heere in Zijn Woord niet geboden had. Wanneer u Col. 2 leest dan kunt u daar genoegzaam over worden ingelicht.

Paulus, die zelf nooit in Colosse geweest is, krijgt van deze zaken kennis, door middel van een zekere Epaphras, die te Colosse met zegen had mogen arbeiden. Dit alles wordt voor Paulus aanleiding, om vanuit zijn gevangenschap, waarschijnlijk te Rome, aan de Colossensen een brief te schrijven. De mensen moesten daar van mensen worden afgebracht. Dat was niet alleen toen nodig, maar dat is vandaag nog nodig, waarom de weinige woorden, die we als uitgangspunt genomen hebben, zo ontzaggelijk belangrijk zijn.

„En Hij is het Hoofd des lichaams”.

Paulus kende dat Hoofd. En daarom prijst hij dat Hoofd. Het was immers niemand anders dan de Heere Jezus Christus. Zijn Heere en Heiland. Toen hij zijn brief aan de gemeente van Colosse schreef, was er iets van Ps. 45:1 in zijn hart: **Mijn hart vervuld met**

hellsbespiegelingen,

Zal het schoonste lied

van enen Koning zingen.

Terwijl de Geest mijn gladde tonge

drijft,

Is z' als de pen van een

die vaardig schrijft. enz.

Gelukkige dienaar des Woords, die met Paulus daar iets van kennen mag. Hun getal is echter nooit groot geweest. En dat is het in deze donkere tijd, die velen als zo „verlicht” bezien, helemaal niet.

Het Hoofd wordt door Paulus zeer verheven. Door het geloof mocht Paulus het zo zien en er daarom ook zo van getuigen. Dat het Hoofd zeer verheven is, komt o.a. uit in de plaats die het „boven” het lichaam inneemt. Deze gedachte, dat het Hoofd „boven”, het lichaam verkeert, is voor het lichaam, de levende kerk met haar leden, zeer troostvol. Want het lichaam vertoont op aarde wel eens de gedaante van een drenkeling in de volle „wereldzee”. Van het lichaam is in die volkerenzee zo goed als niets meer te zien. Het wordt omspoeld door golven en baren van vijandschap, haat en verdrukking. De vermaterialisering en de verwereldlijking nemen een zodanige plaats in het kerkelijke leven in, dat de vraag gewettigd is, of er nog wel een kerk, een lichaam van Christus is. Doch dan mag dit de troost zijn, van al degenen, die treuren over de „verzonken” toestand van de kerk, dat zolang als het Hoofd „boven” is, de kerk op aarde nooit vergaan kan. Doch niet alleen vanwege het feit dat het Hoofd boven is, wordt Het door Paulus als zeer verheven gezien, maar ook uit oorzaak van alles wat hij in de omgeving van Col. 1:18a omtrent het Hoofd zegt.

Hij dankt in vers 12 God de Vader, Die de gelovigen heeft getrokken uit de macht van de vorst der duisternis, en overgezet heeft in het „Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde”. De Zoon Zijner liefde wordt daar dus gezegd een Koninkrijk te hebben, wat dan weer inhoudt, dat die Zoon een Koning is. Ja, Hij is een zeer groot Koning, aan Wie gegeven is alle macht in hemel en op aarde. Hij is de Verlosser van Zijn volk. Daar heeft deze Held Zijn bloed voor gegeven:

„in Denwelken wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden” vs. 14. „De welke het Beeld is des onzienlijken Gods, de Eerstgeborene aller creaturen”. Het Hoofd van het lichaam is het uitgedrukte Beeld van Gods Zelfstandigheid en het Afschijnsel van Zijn heerlijkheid. Daarom kon het Hoofd zeggen, tijdens Zijn rondwandeling op de aarde: „Wie Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien. Want Ik en de Vader zijn Eén.”

Hij is de Eerstgeborene aller creaturen. Dat wil niet zeggen, dat Hij het aanzien gekregen heeft langs de weg van een natuurlijke geboorte, zoals dit bij ons mensen geschiedt. Doch dit wijst op de eeuwige generatie van de Zoon door de Vader, daar Deze het toch is, Die van eeuwigheid tot eeuwigheid aan de Zoon hetzelfde Goddelijke Wezen mededeelt. Hij is met de Vader en de H.G. eeuwig en waarachtig God. Daarom kan ook van Hem als het Hoofd gezegd worden, dat uit Hem, door Hem en tot Hem alle dingen zijn. Zie vs. 16 en 17.

Hij is het Hoofd.... Hij, Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden. Hij is in alles de Eerste! Hij werd door Paulus gezien op de plaats waar Hij hoorde: zeer verheven, bovenaan! In Hem woonde naar des Vaders welbehagen, al de volheid der Godheid lichamelijk. God had Zich in Zijn Zoon ten volle geopenbaard. Het was Paulus vergund, door de H.G. om in de Zoon de Vader te zien, om een Drieëinig God te kennen. En dat alles middels het Hoofd, waarom hij Dit boven alle lof verheven, boven alles en allen uit laat steken.

Deze taal verstaat het ongeloof niet. Want dat kent en erkent de Heere Jezus als Hoofd niet. Het zal daarom ook nooit het Hoofd verhogen. Het zal Het wel zoeken te vernederen. Christus wordt daarom als het Hoofd des lichaams, dat is van Zijn gemeente, door de wereld niet gesacht, maar veracht.

Het schijngehoof verstaat deze het-Hoofd-verheerlijkende taal van Paulus ook niet. O zeker, de woorden van Paulus worden wel nagesproken. Doch dat is maar papagaaienwerk. Het verstaan is iets geheel anders. En omdat men deze het Hoofd verheerlijkende taal ook niet verstaat, daarom komt men ook nooit onder de indruk van de verhevenheid van het Hoofd.

Hoe is hier stof aanwezig, voor jong en oud, om zichzelf te onderzoeken, of men dit Hoofd kent en Zijn verhevenheid; en of men er ooit wel eens klein onder geworden is. Want dat is het voorrecht van het lichaam, met inbegrip van alle levende leden daarvan. Deze toch zijn met het Hoofd verbonden. Zij vormen er een eenheid mee.

En hoe is deze verbinding nu tot stand gekomen? Dat is niet van de mens uit geschied. De mens heeft zichzelf in het Paradijs, o ontzaggelijke gedachte, onthoofd! Vermoord! En dan niet alleen zichzelf, maar al zijn nakomelingen met hem. Dit goed te verstaan, maakt de verbinding met het Hoofd tot zulk een groot genadewonder. Dat kan alleen maar van God uit tot stand gebracht worden, gelijk dit ook is geschied.

Om dit goed te verstaan moeten we zelfs met onze gedachten terug tot in de eeuwigheid. Want dat het lichaam met het Hoofd verbonden is, er een eenheid mee vormt, is vrucht van verkiezende liefde. Daar staat vanuit de eeuwigheid een Drieëinig God achter. In de tijd zijn ze daarom getrokken, zie 13a, en met het Hoofd in verbinding gebracht. Zij zijn de Heere Jezus Christus „inge-lijfd”. Zij hangen Hem aan door het geloof. Zij zijn één Geest met Hem. Het zelfde gevoelen komt daardoor ook in hen. In alle leden. Niet alleen de groten en voornamen, maar ook de kleinen en degenen die van verre staan. En wat is dat dan voor een gevoelen? zo hoor ik u vragen. Dat gevoelen bestaat hierin dat zij „leed” krijgen over de zonden en „een vermaak in God: een hartelijke vreugde”. Het is een zalig lustgevoel, namelijk om uit liefde de Heere te vrezen. Een volle beek van „welust”, dat zijn „goede lusten”, kan dan wel eens „het lichaam” in liefde dronken maken. Als men tenminste niet in een staat van geestelijke verdoving verkeert. Dit is helaas, vaak maar al te veel het beeld van de kerk. Staat er niet geschreven in Matth. 25, dat alsdan het Koninkrijk der hemelen gelijk zal zijn aan tien maagden? De gelijkenis is bekend. De wijzen vielen met de dwazen in slaap. Zij geraakten allen in een staat van geestelijke verdoving, om niet te zeggen: verdwazing, daar toch de Brudegom, het Hoofd elk ogenblik komen

kon. Dat we meer acht mogen geven op deze dingen. Er zou meer tot eer van het Hoofd geleefd worden.

En dat is toch de roeping van het lichaam, van de gemeente, met al haar leden in het bijzonder. Daarin is een grote verscheidenheid: in leeftijd, in ontwikkeling, in gaven, in stand (natuurlijk en geestelijk), in levensleidingen enz.

De weg die God b.v. met een Paulus ging was een geheel andere dan die Timotheus, zijn geestelijke zoon, te bewandelen kreeg. Lydia werd op een andere wijze toegebracht tot de gemeente, die zal zalig worden, dan de Stokbewaarder. Zo min als er twee bladeren aan een boom elkander precies gelijk zijn, zo min zijn er ook twee kinderen Gods aan elkander gelijk.

Doch al die leden worden onder dat ene Hoofd, tot één gemeente verenigd, tot een eenheid samengebonden. Wanneer nu dat lichaam met al zijn leden, onder dat ene Hoofd, recht functioneert, dan is de gemeente geen koninkrijk dat tegen zichzelf verdeeld is. Dan zijn al de leden ook elkanders leden. Dan kan de hand tot de voet niet zeggen: Ik heb u niet van node enz.

Als we nu aan deze bijbelse gegevens het lichaam, de gemeente, de kerk gaan toetsen, wat geeft zij dan een droef beeld te zien. Dan mag hier met Jesaja wel gezegd worden: Het ganse hoofd is krank en het ganse hart is mat... (Het woord „hoofd” in Jes. 1 : 5 heeft natuurlijk niets te maken met het woord „Hoofd” in Col. 1 : 18). Doch zo u met ons geen vreemdeling in Jeruzalem bent, zult u deze taal verstaan. En dan moest het voor Gods aangezicht, ons een aanklacht zijn, dat wij vandaag op deze wijze met elkander moeten samenkomen. Doch het is door de nood gedreven.

Hoe diende een ieder, die bidden geleerd heeft, hier op de knieën terecht te komen, om het Hoofd te smeken, dat nog eens bijeen mocht komen, datgene wat werkelijk bijeen behoort. Anders staat het te vrezen, dat het al erger zal worden, en dat de scheuringen zich nog meer zullen vernieuwen. „Het lichaam” moet ten deze echt naar de Dokter, om de kwalen te laten ontdekken.

Laat daarom niemand denken dat hij of zij blakend gezond is. Want dan zou dit, op zichzelf bezien, nog wel eens de ergste kwaal kunnen zijn. Want die gezond zijn hebben immers de Medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.

Mochten we allen maar veel in des Heeren „spreekkamer” terecht komen.

Dat overkomt, zij het in meerdere of mindere mate, elk levend lid van het lichaam. En nu zou de vraag kunnen leven: Ben ik wel een levend lid?

Dat is een zeer belangrijke vraag. Want er zijn veel dode leden, die een onaangename geur verspreiden, vanwege de vijandschap die zij ten opzichte van het ware leven openbaren.

Daar zijn ook kunstleden — geestelijke prothesen — die zijn minder „stekelig”. Zij hangen netjes aan het lichaam, met de banden van de doop en belijdenis, maar „leven” zit er niet in. Daarom reageren zij niet op de wil van het Hoofd. Dat is nu het kenmerk van de levende leden. Die zijn het Hoofd onderdanig. Zij gaan met Paulus zeggen: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?

Als dit de levende levensvraag wordt, dan krijg je de rechte functionering van de gemeenschap der heiligen. Dan gaat een ieder zijn gaven gewilliglijk ten nutte en ter zaligheid van anderen aanwenden. Dan gaat de één de ander dienen met blijmoedigheid, om des Heeren wil. Omdat het Hoofd het wil.

Dan dient een ieder de één de ander, met zijn eigen gaven. En dan dient men samen de Heere, het Hoofd.

Dat zij en blijve hier het heilig ideaal, van allen die met ons het Pand zoeken te bewaren. Dan zal dit straks, in de hemel, ten volle zalige werkelijkheid zijn.

**Dan zal de heerlijkheid der vromen
Op het luisterrijkst te voorshijn komen
Zo schenkt Gods goedheid hun begeren.
Lof zij de Heere der heren.**

Katwijk aan Zee Ds. H. C. v. d. Ent.

HOTEL DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085 - 333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuisvoelt”.

Tevens Hotel-pension de „DREYERHOEVE”

Telefoon 085 - 332904 met dezelfde sfeer en verzorging

Voor al Uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531

Mbumba-zending Rotterdam

De 12e ZENDINGSdag van de Ned. Stichting Mbumba-zending wordt D.V. gehouden op

woensdag 30 april Koninginnedag

in de AHOY-HALLEN, Zuidplein, Rotterdam-Zuid.

Aanvang 10.30 uur precies.

Sprekers :

Ds. C. Smits van Giessendam, voorzitter: Opening.

Ds. Donald MacLean, Glasgow.

Ds. J. van Prooijen van Stavenisse Zld.

PAUZE.

Ds. S. de Jong van Ouddorp Z-H.

De Heer L. M. P. Scholten van Krimpen a. d. IJssel.

Ds. A. de Waard van Alblasserdam.

Ds. F. Mallan van Vlaardingen: Slotwoord.

**Er zullen D.V. verschillende buitenlandse gasten aanwezig zijn, o.a. ook
Ds. Petros Uzamo uit Rhodesië.**

Vanaf het Centraal Station Rotterdam is er een uitstekende verbinding via de Metro.

Grote parkeerterreinen en restaurants zijn aanwezig.

De Ned. Stichting ondersteunt het geestelijke en medische zendingswerk van de Vrije Presbyteriaanse Kerk van Schotland.

Deze Kerk werkt o.m. reeds ruim 70 jaren in Rhodesië (Afrika) en heeft 3 zendingsposten met ziekenhuis en scholen en ongeveer 35 voorposten in de oerwouden.

Het zendingswerk breidt nog steeds uit, de noden zijn groot en veel.

Penningmeester Mbumba-zending, Culemborg. Giro 16 18 570.

Vraag toezending van het Mbumba-maandblad (gratis) aan :

Secretaris Mbumba-zending, Postbus 649, Hilversum.

Zendingsbusjes kunnen worden aangevraagd bij de Heer H. J. Veenema, Laarderweg 241, Bussum, telefoon 02159 - 15115.

NEDERLANDSE VERENIGING TOT BEVORDERING VAN DE ZONDAGSRUST EN DE ZONDAGSHEILIGING, gevestigd te Ede

Het bestuur van bovengenoemde Vereniging vestigt beleefd de aandacht op de

STREEKBIJEENKOMST

welke door haar zal worden belegd in de Jeruzalemkkerk van de Geref. Gem. (H.V.), Jeruzalemsstraat 25 te ROTTERDAM, op

D.V. vrijdag 25 april a.s.

Spreker : De Weleerwaarde Heer **Ds. A. de Waard**, predikant van de Oud. Geref. Gem. te Alblasserdam.

Aanvang om 19.30 uur.

NEDERLANDSE VERENIGING TOT BEVORDERING VAN DE ZONDAGSRUST EN DE ZONDAGSHEILIGING, gevestigd te Ede

Het bestuur van bovengenoemde Vereniging deelt mede bericht te hebben ontvangen van het Ministerie van Defensie, dat bij de aanwijzing van militaire deelnemers voor de Nationale dodenherdenking op zondag 4 mei a.s. rekening zal worden gehouden met religieuze bezwaren van militairen hier tegen.

Uiteraard dienen eventuele betrokkenen dan wel zorg te dragen, dat deze bezwaren vroegtijdig kenbaar worden gemaakt.

Zoals bekend heeft de Vereniging bij de betreffende Ministeries achtereenvolgens bezwaar ingebracht tegen het houden van de herdenking op zondag en gepleit voor vrijstelling van dienst in dit verband voor militairen met gelijk bezwaar.